

สร้างความเข้มแข็งของกลุ่มและสร้างองค์ความรู้: กรณีศึกษาการวิจัยแบบมีส่วนร่วม ระดับชุมชนร่วมกับผู้ใช้ยาด้วยวิธีการฉีดยาในกรุงเทพฯ ประเทศไทย

เหตุผลและวิธีการ

ผู้ใช้งานยาด้วยวิธีการฉีดยาในประเทศไทยต้องประสบปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างกว้างขวาง รวมทั้งปัญหาการเข้าถึงการดูแลสุขภาพ ส่งผลให้การ
ทำวิจัยกับประชากรกลุ่มนี้เป็นไปด้วยความยากลำบากในเดือนสิงหาคม 2551 คณะนักวิจัยได้ร่วมมือกับศูนย์ลดอันตรายมีตรสัมพันธ์และจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย จัดทำโครงการวิจัยระดับชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของผู้ใช้ยาในกรุงเทพฯ ประเทศไทยศูนย์ลดอันตรายมีตรสัมพันธ์เป็นศูนย์เครือข่ายบริหาร
งานโดยผู้ใช้ยา และให้บริการกับผู้ใช้งานยาในท้องถิ่น โครงการวิจัยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้บริการกับศูนย์ฯ และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ
ประสบการณ์ของผู้ใช้ยาด้วยวิธีการฉีดยา

ข้อมูล

ประสบการณ์ครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า โครงการวิจัยระดับชุมชนช่วยสนับสนุนความเข้มแข็งของชุมชน และส่งเสริมการเข้าถึงบริการ

ผลการศึกษา

มีการอบรมผู้ใช้งานยาและอดีตผู้ใช้งานยาจากศูนย์ลดอันตรายมีตรสัมพันธ์ เพื่อ
ทำหน้าที่เป็นนักวิจัยแบบเพื่อนผู้ใช้งานยา คณะนักวิจัยแบบเพื่อนผู้ใช้งานยาให้
ความช่วยเหลือในการเข้าถึงและคัดเลือกผู้ที่จะเข้าร่วมงานวิจัย มีบทบาท
พัฒนาการสำรวจ การเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล การสำรวจใช้
ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการใช้ยา การเข้าถึงบริการดูแลสุขภาพและปัญหาอื่น
ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อผู้เข้าร่วมโครงการ

นักวิจัยแบบเพื่อนผู้ใช้งานยาได้คัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการ 252 คน โดย
ประกอบด้วยผู้ที่ไม่เคยรู้จักศูนย์ลดอันตรายมีตรสัมพันธ์มาก่อน 178 คน

ผลสรุปและข้อเสนอแนะ

หลังจบโครงการ ผู้ใช้ยาที่มาจากศูนย์ฯ จึงมีจำนวนเพิ่มขึ้น ประสบการณ์ครั้งนี้
ชี้ให้เห็นว่า โครงการวิจัยระดับชุมชนช่วยสนับสนุนความเข้มแข็งของชุมชน
และส่งเสริมการเข้าถึงบริการ ในขณะที่เดียวกันก็ทำให้ได้รับข้อมูลการวิจัยที่
มีคุณค่า

ผู้แปล พิกพ อุดมอิทธิพงษ์

Hayashi K, Fairbairn N, Suwannawong P, Kaplan K, Wood E, Kerr T. **Collective empowerment while creating knowledge: A description of a community-based participatory research project with drug users in Bangkok, Thailand.** *Substance Use & Misuse*, 2012; 47(5): 502-510.

